

Tilsynsrapport: Vedtak med pålegg om retting

Tema: Skolebasert vurdering

Eigersund kommune – Lagård ungdomsskole

Januar 2022

Sammendrag

Vi fører tilsyn med Eigersund kommune. Temaet for tilsynet er skolebasert vurdering og kravene kommer frem av opplæringslovens § 13-3e, andre ledd. Et formål med tilsynet er at skolebasert vurdering skal medvirke til at elevene får et best mulig utbytte av opplæringen.

Skolebasert vurdering er skolens jevnlige vurdering av i hvilken grad egen virksomhet medvirker til at elevene når målene i læreplanverket. De samlede funnene våre viser at den skolebaserte vurderingen ved Lagård ungdomsskole er fragmentert og ikke tilstrekkelig satt i system.

Tilsynet viser at vurderingene ikke tilstrekkelig reflekterer opplæringens brede formål og doble oppdrag. Vi finner det sannsynlig at skolen gjør erfarings- og kunnskapsbaserte vurderinger, men skolen sørger ikke for tilstrekkelig medvirkning og at vurderingene er for skolen som helhet. Skolen har ikke vist oss at de jobber kontinuerlig og systematisk med de ulike vurderingene. Vi mener at skolen har forbedringspotensialer i planlegging og organisering av den skolebaserte vurderingen.

Vår konklusjon er at Eigersund kommune ikke sørger for at skolen oppfyller kravene til skolebasert vurdering.

Kommunen mottok foreløpig tilsynsrapport 07.12.2021. Vi har ikke mottatt uttalelse fra kommunen. Vi fatter nå vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til 10.06.2022.

Innhold

Innledning	2
1.1 Kort om kommunen og skolen.....	2
1.2 Om gjennomføringen av tilsynet	2
1.3 Formålet med tilsynet	3
2 Skolebasert vurdering.....	4
2.1 Rettslige krav	4
2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner	5
2.2.1 Skolebasert vurdering på Lagård ungdomsskole.....	5
2.2.2 Medvirkning i arbeidet med den skolebaserte vurderingen	9
3 Våre reaksjoner.....	11
3.1 Pålegg om retting.....	11
3.2 Oppfølging av påleggene	11
4 Dere har rett til å klage	11
Vedlegg: Liste over dokumentasjon	12

Innledning

Vi fører tilsyn med offentlige skoler, jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om skolene oppfyller opplæringsloven med forskrifter.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentligloven. I tilsynet behandler vi personopplysninger. Les mer om vår behandling av personopplysninger på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om kommunen og skolen

Eigersund kommune er en kommune med ca. 14 800 innbyggere. Eigersundskolen har 1870 elever fordelt på 13 skoler.

Lagård ungdomsskole er en ungdomsskole med 265 elever og 46 ansatte. Skolens visjon er "Bli den beste du kan bli".

I tilstandsrapporten fra 2019 ser vi at utviklingsområdene til Eigersundskolen er digital kompetanse og inkluderende barnehage og skolemiljø (IBS). Målet er å redusere mobbing i skolen og en generell heving av læringsresultater. Vi kjenner ikke til at det foreligger en rapport for 2020.

Tilsynet skal være risikobasert. Risikovurderingen bygger på informasjon Statsforvalteren har fra ulike kilder.

Elevundersøkelsen fra fire år tilbake i tid, viser at elevene i Eigersund kommune har skåret lavt på motivasjon, støtte fra lærerne og på læringsmiljø. Tallene fra 20/21 viser en positiv utvikling. Vi ser også at det har vært høye mobbetall på barneskolene over tid. På nasjonale prøver varierer resultatene. 5. trinn ligger på landsgjennomsnittet eller over i regning. I lesing og engelsk har resultatet vært noe varierende. 8. trinn har de siste årene vært under landsgjennomsnittet på lesing og 9. trinn ligger under landsgjennomsnittet både i lesing og regning. Vi finner en synkende skolebidragsindikator på ungdomstrinnet og varierende skolebidragsindikator på barneskolen.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsynet med Eigersund kommune i brev datert 16.06.2021. Dere ble pålagt å levere dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjonen for å gjennomføre tilsynet.

Temaet for tilsynet er skolebasert vurdering, jf. opplæringsloven § 13-3e, andre ledd. Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

Det er kommunen som har overordnet ansvar for at kravene i opplæringsloven blir gjennomførte, jf. opplæringsloven § 13-10. Vi gir derfor eventuelle pålegg i tilsynet til kommunen som har ansvaret for at skolen retter opp brudd på regelverket.

Vi sendte foreløpig tilsynsrapport til dere 07.12.2021. I den presenterte vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner. Dere hadde frist til å uttale dere innen 22.12.2021. Vi har ikke mottatt tilbakemelding innen fristen.

1.3 Formålet med tilsynet

Opplæringssektoren skal arbeide med kvalitet i opplæringen i alle ledd, fra nasjonale myndigheter og skoleeiere til skoleledere og lærere. Kvalitetsarbeidet strekker seg fra lokal kompetanseutvikling gjennom nasjonale satsinger, kompetansepakker og desentralisert ordning, til den enkelte skolen som driver skolebasert vurdering.

Profesjonsfelleskap og skoleutvikling skal være et prinsipp for skolens praksis¹. Profesjonsfelleskapet er en grunnstein i kvalitetsarbeidet i skolen, og formålet er at de ansatte skal reflektere over felles verdier, og vurdere og videreutvikle egen praksisen.

Ekspertgruppe for skolebidrag² sier at det er skolene som systematisk vurderer egen praksis og som bruker dette aktivt til å utvikle kvaliteten i opplæringen, som lykkes best i å løfte elevenes resultater. De har også funnet at høy skolefaglig kompetanse og medvirkning er viktige faktorer i arbeid med kvalitetsutvikling. Ekspertgruppen sier også at det er viktig at skoleeier følger opp og støtter skolene i den skolebaserte vurderingen for at skolene skal lykkes i arbeidet. Ekspertutvalget sine vurderinger samsvarer med kravene i oppl. § 13-3e.

Det overordnede målet med tilsynet er at skolebasert vurdering skal medvirke til at elevene får et godt utbytte av opplæringen. Tilsynet skal bidra til at kommunen sørger for at skolen ved skolebasert vurdering

- har bred og samlet vurdering av måloppnåelsen til elevene
- vurderer om endringer kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene
- følger opp endringene
- sikrer en bred medvirkning i gjennomføringen
- gjennomfører vurderingen jevnlig

Dette er viktige forutsetninger for at organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan forbedres, slik at elevene i større grad når målene for opplæringen.

¹ <https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/3.-prinsipper-for-skolens-praksis/3.5-profesjonsfelleskap-og-skoleutvikling/>

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/en-skole-for-var-tid/id2847088/>

2 Skolebasert vurdering

2.1 Rettslige krav

Skolen skal bruke et bredt kunnskapsgrunnlag for å vurdere om elevene når målene i læreplanverket

Dere skal jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til at elevene når målene i læreplanverket, jf. opplæringsloven § 13-3e andre ledd. I vurderingen må dere sammenholde resultatet av opplæringen med mål og prinsipper i læreplanverket. Dere må ha et kunnskapsgrunnlag som reflekterer bredden av målene i læreplanverket, både faglige mål og mål som omfatter elevenes trivsel og utvikling på andre områder. Dere må bruke kunnskapsgrunnlaget til å vurdere i hvilken grad elevene når målene for opplæringen.

Skolen skal vurdere om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene

Den skolebaserte vurderingen skal identifisere hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene. I kravet ligger det at dere må vurdere ulike typer endringer, for eksempel nye tiltak, utviklingsarbeid eller en videreføring av det dere allerede gjør. Dere må vurdere endringene for skolen som helhet, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser eller for enkelte fag.

Skolen skal evaluere de iverksatte endringene og gjøre nødvendige tilpasninger

Hensikten med den skolebaserte vurderingen er å sørge for at skolen lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå målene i læreplanverket. Når dere gjennom vurderingen avdekker forbedringsområder, må dere derfor følge opp dette videre. Hvis endringene ikke fører til bedring, må dere gjøre nødvendige tilpasninger.

Skolen skal ha en bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering

Vurderingen må involvere alle berørte parter i analysen og i arbeidet med endringer og tiltak på bakgrunn av analysen. Gjennom vurderingen blir personalet bevisstgjort på sammenhengen mellom gjennomføringen av opplæringen og i hvilken grad elevene når målene. Lærerne er sentrale i å gjennomføre de fleste endringstiltakene. Dere vurderer for øvrig hvem som skal delta.

Skolen må involvere elevene i den skolebaserte vurderingen

For å kunne vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til at elevene når målene i læreplanverket, må dere involvere elevene. Det kan variere hvilke elevgrupper og hvor mange ut ifra hva som er temaet, men dere skal alltid involvere elevene, jf. opplæringsloven § 13-3e andre ledd.

Skolen skal gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig

Dere må gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig, jf. opplæringsloven § 13-3e andre ledd. I utgangspunktet bør skolen gjennomføre vurderingen årlig, men samtidig vurdere tidsbruken opp mot hva som er forsvarlig.

2.2 Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

Utdanningsdirektoratet har utviklet støttemateriell for å drive kvalitetsarbeid i opplæringen³. Det fremheves at skolen må stille seg de overordnede spørsmålene *Hva vet vi? Hva får vi til? Hva kan vi bli bedre på? Hvordan kan vi endre praksis?*

Kvalitetsarbeid innebærer at skolen setter seg mål, velger tiltak og evaluerer om endringene fører frem. En forutsetning for disse prosessene er at skolen innhenter informasjon om nåsituasjonen og lager felles mål eller fremtidsbilde. Valg av tiltak skal være forankret i forskning, erfaringsbasert kunnskap og etiske vurderinger, og sentralt i kvalitetsutviklingen står profesjonsfellesskapet og elevenes medvirkning.

Skolebasert vurdering må være satt i system for å sikre at skolen jobber systematisk med kvaliteten på opplæringen. Kontrollspørsmålene i tilsynet er utarbeidet fra de rettslige kravene og belyser hvordan skolebasert vurdering er et systematisk arbeid i den enkelte skole. For å vurdere om skolen oppfyller kravene i regelverket, legger vi svarene i RefLex, intervju og innsendt dokumentasjon til grunn for vurderingene våre.

2.2.1 Skolebasert vurdering på Lagård ungdomsskole

Skolebasert vurdering kan deles inn i tre deler. Å få oversikt over nåsituasjonen og sette seg mål, deretter identifisere, velge og gjennomføre endringer, for så å følge opp med å evaluere og justere endringene. I alle delene stiller regelverket krav til at skolen vurderer egen praksis opp mot formålet; at elevene skal nå målene i læreplanverket. Egen praksis er å forstå som organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen.

Gjennomfører skolen skolebasert vurdering jevnlig?

I utgangspunktet bør skolen gjennomføre vurderingen årlig, men samtidig vurdere tidsbruken opp mot hva som er forsvarlig.

På Lagård ungdomsskole finner vi at skolen gjør skolebaserte vurderinger, men skolen har ikke vist oss at skolebasert vurdering er satt i system og at den gjøres årlig. Vi er ikke kjent med at skolen har vurdert tidsbruken opp mot hva som er forsvarlig.

I forskningen omtales skolebasert vurdering som en arbeidsmåte⁴ hvor lærere og skoleledere systematisk kartlegger og vurderer praksis for å bedre opplæringen, slik at elevenes utbytte av opplæringen øker⁵. Ideelt skal skolebasert vurdering, som en del av daglig praksis, styrke lærernes profesjonskunnskap og videreutvikle organisasjonen. Det betyr at arbeidet må settes i system, og det må settes av tid til det. I tilsynet har vi ikke mottatt dokumentasjon som viser et tilstrekkelig system for skolebasert vurdering, i form av for eksempel årshjul, rutiner eller planer, for å gjennomføre skolebasert vurdering årlig.

På Lagård ungdomsskole har det vært hyppige skifter av rektor. Vi finner at ansatte opplever at det over tid er iverksatt mange endringer, men at de savner systematikk og kontinuitet i arbeidet.

³ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/kvalitetsarbeid-i-opplaringen/>

⁴ Emstad, 2014; Haug, 2002; Lillejord, 2003; Nilsen og Overland, 2009; Tiller, 1993; Ålvik, 2003

De erfarer at skifter i ledelsen har ført til manglende struktur ovenfra, noe som har ført til at trinnene har styrt seg selv. Vi mener at en konsekvens av at arbeidet ikke er satt tilstrekkelig i system og i liten grad blir skriftliggjort, er at den skolebaserte vurderingen blir personavhengig og lite egnet for å skape kontinuitet ved endringer i organisasjonen.

Kommunen skal sørge for at skolene jevnlig vurderer i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå de målene som er fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Vi er kjent med at skolerresultater blir drøftet på rektormøter og at ulike elementer i kvalitetsutvikling er tema på møtene. Vi er også kjent med at skoleeier vurderer organiseringen av ledelsesressursen ved skolene. Skoleeier inviterer vanligvis skoleledelsen og representanter fra FAU og elevrådet til en årlig skoleoppfølging, en gjennomgang og samtale rundt resultater fra Nasjonale prøver og Elevundersøkelsen og hvilke tiltak skolene har satt i gang. Vi har ikke funnet at dette møtet er gjennomført i 2021. Skoleeier utarbeider normalt tilstandsrapport, men vi er ikke kjent med at det foreligger en rapport for 2020.

Vi stiller spørsmål ved skoleeiers system for å følge opp at skolene gjennomfører skolebasert vurdering, og at det gjøres årlig. Vi er ikke kjent med at skoleeier og skolen vurderer om årlige prosesser er forsvarlig tidsbruk eller ikke.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

Bruker skolen et bredt kunnskapsgrunnlag for å vurdere om elevene når målene i læreplanverket?

Vi har undersøkt systemet skolen har for å vurdere i hvilken grad elevene når målene. Skolen oppgir Nasjonale prøver og Elevundersøkelsen som datagrunnlag fra det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet (NKVS). Vi finner det sannsynliggjort at resultatene fra disse undersøkelsene blir sett på "over tid" og for skolen som helhet. Vi er også kjent med at trinnene gjennomfører lokale trivselsundersøkelser. Vi finner likevel ikke at andre data fra NKVS, for eksempel grunnskolepoeng, standpunkt- og eksamenskarakterer, fravær, gjennomføring vgo. eller skolebidrag er satt i et tilsvarende system. Vår konklusjon er at datagrunnlaget skolen bruker ikke er bredt nok til å reflektere bredden av faglige mål og prinsipper i læreplanverket.

Datagrunnlaget må også vurderes i skolens kontekst. Vi er gjort kjent med arbeidet med ny læreplan for å jobbe mot en felles praksis som oppfyller intensjonen i læreplanen. Vi finner imidlertid ikke at de lokale fagplanene pr. i dag er en kilde til informasjon i analysen av kunnskapsgrunnlaget. Undersøkelsene våre viser at skolen har tanker om å kartlegge hva i skolens praksis som bidrar til at elevene jevnt over heves tilfredsstillende i grunnleggende ferdigheter fra 8. til 9. trinn. Skolen har satt av tid til å forberede elevene til Elevundersøkelsen for å få et så troverdig resultat som mulig. Vi finner likevel ikke at skolen har spurt elevene hva som ligger bak svarene.

Undersøkelsene våre viser at skolen er organisert med møter på ulike nivå. Vi finner det sannsynlig at rektor slik får informasjon om skolens praksis og at skolen gjør vurderinger basert på kunnskap om skolen. Skolen har bla. identifisert at det praktiseres ulikt og at trinnene jobber

uavhengig av hverandre. I intervjuene kommer det frem at det er gjort noen vurderinger knyttet til elevenes motivasjon og trivsel. Skolen har vist oss at de vurderer den etablerte praksisen med tolærersystem.

Vurderingene fremstår likevel for oss som fragmenterte og i liten grad satt i system. Vi finner ikke at skolen har planlagte stoppunkt for å analysere kunnskapsgrunnlaget, og skolen dokumenterer i liten grad vurderingene. Vi mener at skolen bare i noen grad spør seg selv *hvorfor* resultatene er som de er, og tolker resultatene i lys av observasjoner og erfaringer fra skolen sin praksis. Våre undersøkelser viser at skolen har tanker om forbedringsområder i skolens praksis. Vi finner likevel ikke at skolen har satt seg klare mål, eller dannet seg et fremtidsbilde, på grunnlag av analysen.

Regelverket krever at skolen skal bruke kunnskapsgrunnlaget for å vurdere i hvilken grad elevene når målene og prinsippene i læreplanverket. Slik vil skolen kunne få et bilde av nåsituasjonen som grunnlag for videre kvalitetsutvikling. Vi legger til grunn at regelverket krever at den enkelte skolen samler de ulike kildene og gjennomfører prosesser i planlagte stoppunkt hvor kildene også blir sett på i sammenheng. Skolen må da vurdere hva i egen praksis som i større eller mindre grad bidrar til elevenes måloppnåelse. Vi finner ikke at skolen har satt dette arbeidet i system og at det fører til at skolen fastsetter mål og forbedringsområder.

I undersøkelsene våre kommer det frem at skolen selv også ser behovet for å etablere et kunnskapsgrunnlag som bedre kan gi svar på spørsmålene *Hva vet vi? Hva får vi til? Hva skal vi bli bedre på?* enn det gjør nå.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

Vurderer skolen om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene?

I den skolebaserte vurderingen skal skolen identifisere hvilke endringer som best kan øke elevenes måloppnåelse. Vi legger til grunn at *endringer* er ment som tiltak eller aktiviteter som har som hensikt å endre skolens praksis for å nå fastsatte mål.

Vi finner at skolen for en tid tilbake jobbet frem standarder for både elever og voksne, samt standard for «den gode timen». Vi har mottatt dokumentasjon på arbeid med Inkluderende barnehage og skolemiljø. Arbeidet er tilbake i tid, og vi er ikke kjent med vurderingene som ble gjort. Vi legger derfor ikke denne dokumentasjonen til grunn for våre vurderinger. Rektor opplyser at skolen planlegger å jobbe med Udir sine kompetansepakker for skolemiljø, våren 2022. Vi er ikke kjent med fastsatt mål eller vurderinger som ligger til grunn for valg av dette tiltaket.

Skolene i Eigersund har i nyere tid gått over til et heldigitalt læremiddelalternativ. Vi har ikke funnet at endringen ble valgt for å nå et fastsatt mål på grunnlag av analysen av kunnskapsgrunnlaget ved Lagård ungdomsskole. Vi finner heller ikke hvordan utprøvingen av lengre undervisningsøkter er relatert til kunnskapsgrunnlaget. Det fremstår for oss som at valg av endringer kan ha utspring i ideer, mer enn forbedringsområder eller mål skolen har satt seg på grunnlag av en analyse av kunnskapsgrunnlaget.

I intervjuene fremheves arbeidet med lokale læreplaner, tverrfaglighet og undervisvurdering (VFL). Vi finner at arbeidene er rettet mot å etablere en felles praksis på skolen som oppfyller intensjonene i læreplanverket, og at det kan relateres til kunnskapsgrunnlaget.

Undersøkelsene våre viser at skolen også har jobbet med lesing, spesielt på 8. trinn på grunnlag av resultat på NP i 20/21. Vi er kjent med at det er iverksatt lesekurs på bakgrunn av ressursgruppens vurderinger. Vi finner at trinnene har iverksatt ulike tiltak, men finner ikke at arbeidet har vært kollektivt for å skape en praksis for skolen som helhet eller for å skape varig endring. Vi forstår at lesing skal bli et kommunalt satsingsområde, men det er uklart for oss hvordan ungdomsskolen blir involvert i dette satsingsområdet.

Oppsummert viser ikke de samlede funnene våre at skolen tilstrekkelig vurderer hva som *best kan øke* elevenes måloppnåelse, og at skolen vurderer ulike typer endringer på grunnlag av kunnskapsgrunnlaget og fastsatte mål. For eksempel nye tiltak, utviklingsarbeid eller en videreføring av det skolen allerede gjør. Vi finner ikke planlagte stoppunkt for å vurdere. Tiltakene blir først og fremst jobbet med på trinn, og i mindre grad for skolen som helhet. Skolen må vurdere endringene for skolen som helhet, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser eller for enkelte fag.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

Evaluerer skolen de iverksatte endringene og gjør nødvendige tilpasninger?

Hensikten med den skolebaserte vurderingen er å sørge for at skolen lærer og utvikler seg, slik at elevene i enda større grad kan nå målene i læreplanverket. I tilsynet skal vi derfor belyse om skolen vurderer om de endringene som er satt i verk fører til økt måloppnåelse for elevene, og om skolen følger opp forbedringsområder og gjør nødvendige tilpasninger.

Vi har undersøkt om skolen har gjennomført eller planlagt evalueringer av igangsatte tiltak. Vi finner at skolen satte av ett stoppunkt våren 21, for å evaluere tverrfaglig uke. Videre er det satt av to stoppunkt høsten 21, ett for å evaluere Skolestudio og ett for arbeidet i faggrupper. Vi finner ikke at skolen har utarbeidet mål for endringsarbeidene. Vi finner heller ikke en fremdriftsplan for endringsarbeidet, annet enn et årshjul som viser hvilke temaer som skal jobbes med når, i fellestiden. Dokumentasjonen viser ikke vurderingene som er gjort. Intervjuene sannsynliggjør ikke at evaluering av iverksatte endringer er satt tilstrekkelig i system.

For å kunne evaluere effekten av ny praksis, må skolen planlegge undervisningsopplegg og pedagogiske strategier og prøve dem ut. I utprøvingen må skolen kritisk reflektere over hva ny praksis bidrar til. Arbeidet forutsetter god struktur, organisering og ledelse, og en åpen undersøkende holdning. Arbeidet forutsetter også noe å måle etter. Som vi tidligere har konkludert med, har ikke skolen utarbeidet mål eller delmål for å måle utviklingen. Utdanningsdirektoratet mener at det å utvikle et «fremtidsbilde»⁵ er en måte å gjøre det på. Vår vurdering er at skolen ikke legger til rette for eller gjennomfører systematiske evalueringer i profesjonsfellesskapet.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

⁵ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/utvikle-praksis-sammen/lage-felles-mal-eller-fremtidsbilde/>

2.2.2 Medvirkning i arbeidet med den skolebaserte vurderingen

Skolen skal ha en bred og representativ medvirkning i den skolebaserte vurderingen. Det betyr at alle berørte parter skal bli involvert i analysen og i arbeidet med endringer og tiltak på bakgrunn av analysen.

Sørger skolen for en bred og representativ medvirkning i den skolebaserte vurderingen?

Vi har undersøkt hvordan personalet blir involvert i den skolebaserte vurderingen. Vi mener at organiseringen med trinnmøter, trinnledermøter, fellestid og ressursteam kan legge til rette for arbeid i profesjonsfellesskap. I vedlagt plan for fellestid ser vi at endringsarbeid er tema i skolens fellestid, men det kommer i liten grad frem mål for arbeidet eller hva konkret som skal jobbes med. Vi kjenner heller ikke til at det er referat fra møtene som viser refleksjoner rundt kunnskapsgrunnlag eller utviklingsområder. I intervju kommer det frem at både ledelsen og de ansatte mener at profesjonsfellesskapet på skolen må utvikles. Det må skje en endring fra arbeid på trinn til arbeid for hele organisasjonen.

I intervju og dokumentasjon kommer det frem at lærerne i fellestid har analysert og diskutert resultatet av Elevundersøkelsen og Nasjonal prøve. Gjennom undersøkelsene våre ser vi at de ansatte har mest kjennskap til situasjonen på eget trinn. Vi finner ikke at lærerne er tilstrekkelig involvert i analysen av kunnskapsgrunnlaget for skolen som helhet. Vi er heller ikke gjort kjent med at et samlet personale er involvert i arbeid med endringer på bakgrunn av analysen. En konsekvens av dette kan være at utviklingsområdene blir vanskeligere å forankre i personalet, da det kan bli ulike oppfatninger og manglende forståelse for nåsituasjonen og hva som må endres.

Vi har funnet at lærerne er involvert i gjennomføringen av endringstiltak. Lærerne selv fremhever arbeid med fagplaner, VFL og arbeid med digitale læremidler. Våre undersøkelser viser likevel at arbeidet for det meste skjer på trinn og at det i liten grad skjer kollektiv utvikling.

Tilsynet skal belyse om personalet gjennom vurderingen blir bevisstgjort på sammenhengen mellom gjennomføringen av opplæringen og i hvilken grad elevene når målene i læreplanverket. De ulike trinnene har arbeidet med tiltak i forbindelse med lesing som resultat av lavt resultat på nasjonal prøve i lesing på 8.trinn. Vi finner det sannsynlig at lærere gjennom dette arbeidet blir bevisst sammenhengen mellom praksis og elevenes måloppnåelse. Vi har tidligere konkludert med at skolen ikke tilstrekkelig evaluerer endringene underveis i utviklingsarbeidet. Vi fremhever viktigheten av at personalet er involvert i å evaluere effekten av undervisningen og at de deler og videreutvikler praksis som har vist seg å fungere. Vi finner ikke at en systematisk erfaringsutveksling der kritisk vurdering av egen praksis med utvikling som formål har fått særlig oppmerksomhet.

Vi mener at skolen i det videre arbeidet må ha et system for å få til en kollektiv utvikling, og en praksis som involverer personalet i vurderinger og evalueringer av endringene.

Vi har også undersøkt om skolen involverer andre i den skolebaserte vurderingen. Vi finner at skolen har et etablert SU/SMU og FAU. Våre funn viser at skolen informerer utvalgene om resultater fra undersøkelser og om hva skolen arbeider med. I intervju får vi kjennskap til at det er tett dialog med FAU leder/ SU representant og rektor. Vi finner det derfor sannsynlig at det blir innhentet informasjon, og at det under pandemien ble innhentet relevant informasjon. Likevel finner vi ikke at kunnskapen blir dokumentert eller at skolen har et bevisst forhold til utvalgenes

medvirkning i den skolebaserte vurderingen. Rektor bekrefter at skolen ikke har en plan eller årshjul som viser hva SU og SMU skal involveres i, og når det skal skje.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

Involverer skolen elevene i den skolebaserte vurderingen?

Skolen skal alltid involvere elevene når de vurderer hvordan egen praksis bidrar til at elevene når målene i læreplanverket.

I våre undersøkelser finner vi at elevene gir tilbakemeldinger til skolen gjennom ulike undersøkelser og kartlegginger og at de slik bidrar til kunnskapsgrunnlaget. Elevene uttaler seg om elevundersøkelsen i elevrådet. De sier også at de skulle ønske at de ble spurt om hvordan de lærer best og om hva de tenker om praktisk undervisning.

Skolen har ikke dokumentert eller på annen måte vist oss at lærerne vurderer undervisningen sammen med elevene, såkalt undervisningsvurdering.⁶ Formålet med undervisningsvurdering er å forbedre opplæringen for elevene i aktuell klasse, men også som informasjon i den skolebaserte vurderingen. Spesielt i gjennomføringen av endringene. Vi mener at skolen i større grad må bruke elevenes erfaringer i arbeidet med utviklingsområdene.

Skolen har et etablert elevråd, men vi finner ikke at skolen har utarbeidet en plan for elevrådsarbeidet. Vi oppfatter at elever har vært involverte i å utarbeide regler for uteområdet, klasseregler og elevstandard. Våre undersøkelser har ikke sannsynliggjort at skolen har et system eller en etablert praksis for å involvere elevrådet i analysen av kunnskapsgrunnlaget eller i endringene av skolens praksis. Vi finner heller ikke at elevene er involverte i den skolebaserte vurderingen gjennom SU eller SMU.

For å kunne vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til at elevene når målene i læreplanverket, må skolen alltid involvere elevene. Vi oppfatter at skolen er i endring, og nå har en større bevissthet rundt elevmedvirkningen. For å sannsynliggjøre at elevene blir tilstrekkelig involvert, må skolen vise oss systemet som skal sørge for medvirkningen.

Statsforvalteren sin konklusjon er at skolen ikke oppfyller kravet i regelverket på dette punktet.

⁶ <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/kvalitetsarbeid-i-opplaringen/undervisningsvurdering-rettleiar/korleis-gjer-vi-det/#1.-korleis-kjem-vi-i-gang>

3 Våre reaksjoner

3.1 Pålegg om retting

I kapitlet ovenfor har vi konstatert at dere ikke oppfyller regelverket på alle områder. Det er kommunen som er ansvarlig for at skolen blir drevet i samsvar med regelverket, jf. opplæringsloven § 13-10. Vi pålegger dere å rette opp følgende, jf. kommuneloven § 30-4:

Eigersund kommune må sørge for at Lagård ungdomsskole oppfyller kravet til skolebasert vurdering jf. Opplæringslovens § 13-3e, andre ledd.

Kommunen må sørge for at skolen

- Bruker et bredt kunnskapsgrunnlag for å vurdere om elevene når målene i læreplanverket
- Vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene
- Evaluerer de iverksatte endringene og gjør nødvendige tilpasninger
- Har en bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering
- Involverer elevene i den skolebaserte vurderingen
- Gjennomfører skolebasert vurdering jevnlig

3.2 Oppfølging av påleggene

Dere skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Når påleggene er rettet, skal dere erklære at retting er gjennomført og redegjøre for hvordan dere har rettet.

Frist for innsending er **10.06.2022**. Vi vil ikke avslutte tilsynet før dere gjennom erklæringen og redegjørelsen har vist at påleggene er rettet.

4 Dere har rett til å klage

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Dere kan klage på enkeltvedtaket. Hvis dere klager, må dere gjøre det innen tre uker. Fristen gjelder fra beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Utdanningsdirektoratet som avgjør saken. I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42. Dere er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Stavanger 06.01.2022

Elisabeth Ur Fjørtoft
Tilsynsleder

Ragnhild Otto

Vedlegg: Liste over dokumentasjon

- Aktuelle saker elevrådet
- Analyse av elevundersøkelsen
- Eksempel på analyse av nasjonale prøver
- Eksempler på analyse av elevundersøkelsen
- Elevmedvirkning på Lagård
- Evaluering av nasjonale prøver 20_21
- Evaluering hjemmeskole elever
- Evaluering hjemmeskole foreldre
- Evaluering hjemmeskole lærere
- Evaluering nasjonale prøver 19_20
- Fagplaner Lagård ungdomsskole
- Fellestid høst 2020
- Fellestid høst 21_22
- Fellestid vår 2021
- Forarbeid læremiddel
- Grovskisse "Satsing på lesing"
- Informasjon om kvalitetsutvalget
- Innspill fra lærerutvalg
- Kartlegging bruk av læremidler
- Kvalitetsutvalget 28.04.21
- Lesekurs Lagård ungdomsskole 21_22
- Læringsaktiviteter og vurderingsformer
- Mal fot møteplan -kvalitetsutvalget
- Møte med ledelsen – skoler
- Møteplan elevrådet 21_22
- Møteplan høst 2021 RT Lagård ungdomsskole
- Organisasjonskart
- Periodeplan 1 – norsk 10. Trinn.
- Plan for høsten 2019
- Plan for implementering
- Plan for styrking av ledelsen ved skolene i Eigersund
- Presentasjon fagplaner
- Prinsipper for vurdering
- Program DEKOM 22.09.21
- Referat elevråd 20.01.20
- Referat elevrådet 04.11.20
- Referat FAU 28.01.20
- Referat fra klubbmøte 11.03.20
- Referat ressursteam 17.04.21
- Referat ressursteam 27.01.21
- Referat SU 28.01.20
- Referat trinnmøte
- Rutinebeskrivelse
- Sakliste rektormøte 27.04.21
- "Satsing på lesing" i Eigersund kommune
- Skoleoppfølging elevråd
- Skoleoppfølging FAU
- Skoleoppfølging tidsplan
- Trinnledermøte uke 10
- Trinnmøte 8. trinn uke 34
- Trinnmøte uke 10
- Uke 34 trinnledermøte
- Undervisningsmodell Lagård
- Årshjul og vedtekter FAU

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

Statens Hus, Lagårdsveien 44, Pb 59, 4001 Stavanger | sfropost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ro

